

KEMIÖNSAARI (KEMIÖ), GESTERBY

Tarkastuskäynti aiemmin tuntemattomalle aidatulle vuorelle
(muinaislinnalle) 22.4.2009

SISÄLLYSLUETTELO

Arkistotiedot	2
Johdanto	3
Kohde	3
Muinaislinna-käsitteestä	4
Liite 1: Peruskarttaote	5
Liite 2: Digikuvaluettelo	6
Liite 3: Kuvat 1-2	7

ARKISTOTIEDOT

KEMIÖNSAARI (KEMIÖ), GESTERBY

Tarkastuskäynti aiemmin tuntemattomalle aidatulle vuorelle (muinaislinnalle) 22.4.2009

Kunta : Kemiönsaari

Entinen kunta : Kemiö

Kylä : Gesterby

Peruskartat : 2012 03, 2012 06

Koordinaatit (YKJ) : x 668657

y 326379

z 25-40 m mpy (arvioitu peruskartasta)

Koordinaatit (KKJ) : x 667961

y 242997

Koordinaatit (Euref) : x 668376

y 26372

Digikuvat : TYA 14:1-16

JOHDANTO

Maanmittausinsinööri Kristian Lindroos ilmoitti 9.4.2009 allekirjoittaneelle muinaislinnaan viit-
taavista havainnoista Kemiönsaaren (ent. Kemiön) kunnan Gesterbyn kylän alueella. Hän oli
edellisenä päivänä havainnut osin jyrkänteiden rajaaman vuoren rinteillä vallimaisia ja muita
"kylmämuurattuja" kivilatomuksia. Allekirjoittanut kävi tarkastamassa paikan 22.4. Tarkastus-
käynnissä ilmeni, että Lindroosin tulkinta kohteen luonteesta on oikea eli kyseessä on todella-
kin Kemiönsaaren ensimmäinen muinaislinnaksi luokiteltava muinaisjäänös.

KOHDE

Kohde sijaitsee pitkänomaisella, noin puolen kilometrin mittaisella kallio- ja mäki-alueella, joka
aikoinaan (vedenpinnan ollessa noin 20 m nykyisen merenpinnan yläpuolella) on muodosta-
nut kaakkoon suuntautuvan niemen. Tästä muodostelmasta kohoaa arviolta noin 150 x 70
m:n laajuinen jyrkempi kallio, jonka laelta paikoin avautuu laaja näköala ympäröivään maise-
maan. Osin rinteet ovat jyrkät.

Vuoren eteläosassa on useammassa kohdassa nähtävissä epämääräisiä kivilatomuksia, jotka
joissakin kohdin näyttävät muodostavan jonkinlaisia kiviaitamaisia rivejä. Selkein rakenne löy-
tyy kuitenkin vuoren pohjoisosasta, jossa alarinteen poikki kulkee selkeä kivivalli (ks. liite 3).
Rakenteessa on varsin suuriakin kiviä ja se loppuu itäpäässään runsaan metrin korkuiseen,
selkeästi erottuvaan kiveen, joka on nostettu pystyyn tukikivien varaan. Pohjoisrinteen raken-
teen perusteella ei liene epäselvyyttä siitä, että kohde on tulkittava ns. muinaislinnaksi.

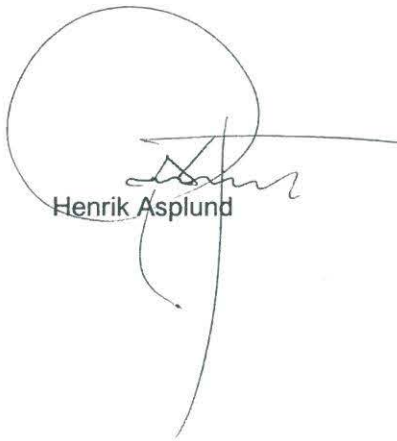
Kivirakenteiden ajoituksesta ei tässä vaiheessa ole tarkempaa tietoa. Ympäristössä, runsaan
kilometrin säteellä on useita pronssikautista tyyppiä edustavia rökkiöitä. Gesterbyssä käytä-
essä Kristian Lindroos osoitti lisäksi yhden avokalliolla sijaitsevan mahdollisen rökkiön, jota
ei liene aiemmin rekisteröity. Epävarmuus sen luonteesta johtuu lähinnä siitä, että kalliolle
kasattuja kiviä on vain vähän. Jos se on rökkiö tai sellaisen jäännös, muistuttaa se nykyisel-
lään pikemminkin jonkinlaista matalaa latomusta kuin selvästi kohoavaa rökkiötä. Kohteen
sijainniksi arvioitiin x 668641, y 326414.

Lähin tunnettu muuntyyppinen muinaisjäänös on Makilan varhaismetallikautinen asuinpaikka
noin 5 km etelälounaaseen. Makilassa on lisäksi tutkittu rökkiöitä, jotka radiohiiliajoitusten
perusteella ajoittuvat viikinkiaikaan tai sitä nuorempaan aikaan.

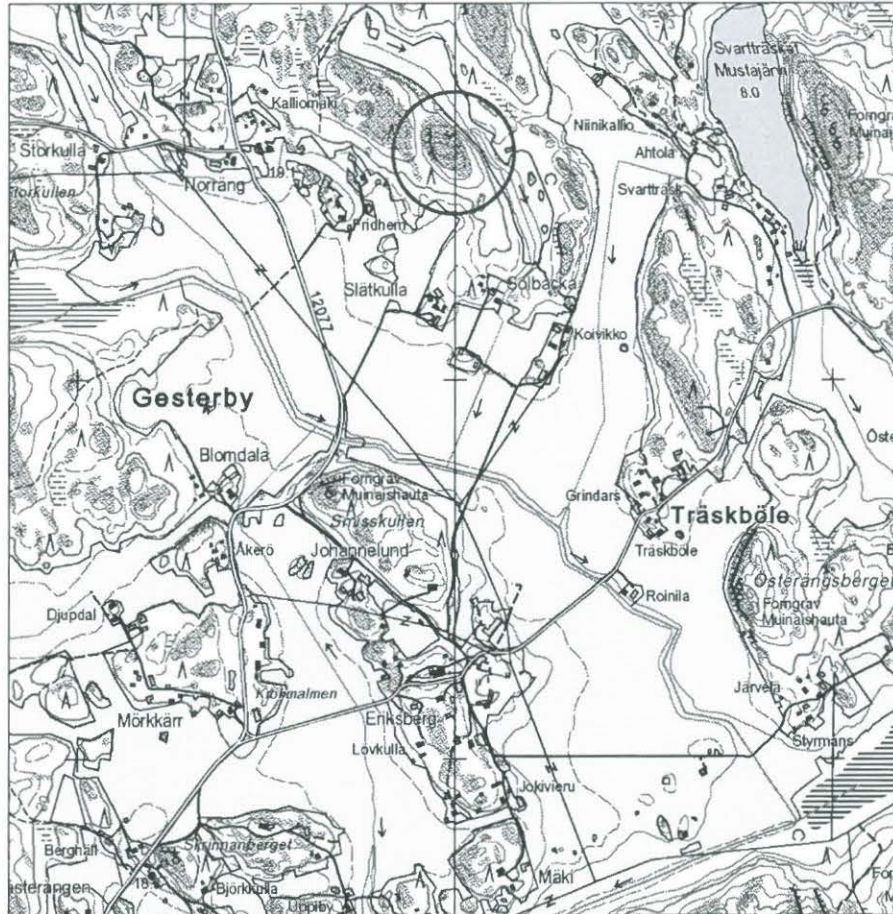
MUINAISLINNA-KÄSITTEESTÄ

Suomalaisessa arkeologiassa edellä kuvatun kaltaisista kohteista on muinaisjäännöstyyppinimenä käytetty käsitettä muinaislinna tai (usein synonyyminä) linnavuori. Tämä ei välttämättä pidä sisällään tulkintaa (eikä missään nimessä varmuutta) siitä, että kaikki näin luokitellut kohteet olisivat toimineet linnoituksina. Muinaislinna-käsitteen tilalle suomalaisessakin arkeologiassa olisi hyvä kehittää neutraalimpi termi vuorille, joilla esiintyy kivivalleja. Suomessa ehkä voitaisiin käyttää vastaavanlaista käsitettä kuin Ruotsissa yleistynyt "hägnade berg" eli aidatut vuoret.

Turussa 18.8.2009

Henrik Asplund

KEMIÖNSAARI (KEMIÖ), GESTERBY

Ote peruskartoista 2012 03 ja 2012 06

MK 1:20 000

KEMIÖNSAARI (KEMIÖ), GESTERBY

Digikuvaluettelo TYA 14:1-16

Alanumero	Aihe	Suunta	Kuvaaja	Aika
1	Gesterbyn aidattu vuori (muinaislinna).	ESE	Henrik Asplund	22.4.2009
2	Gesterbyn aidattu vuori (muinaislinna).	SSE	Henrik Asplund	22.4.2009
3	Näkymä vuorelta.	NE	Henrik Asplund	22.4.2009
4	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	NNW	Henrik Asplund	22.4.2009
5	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	S	Henrik Asplund	22.4.2009
6	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	NE	Henrik Asplund	22.4.2009
7	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	SW	Henrik Asplund	22.4.2009
8	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	W	Henrik Asplund	22.4.2009
9	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	W	Henrik Asplund	22.4.2009
10	Kivivalli vuoren pohjoisosassa.	W	Henrik Asplund	22.4.2009
11	Suuri pystyyn nostettu kivi vallin itäpäässä.	NW	Henrik Asplund	22.4.2009
12	Suuri pystyyn nostettu kivi vallin itäpäässä. Kiven oikealla puolella näkyvät sitä tukevat kivet.	W	Henrik Asplund	22.4.2009
13	Suuri pystyyn nostettu kivi vallin itäpäässä. Kiven oikealla puolella näkyvät sitä tukevat kivet.	W	Henrik Asplund	22.4.2009
14	Kiveystä vuoren eteläpäässä.	SW	Henrik Asplund	22.4.2009
15	Kiveystä vuoren eteläpäässä.	S	Henrik Asplund	22.4.2009
16	Vuoren kaakkoispuolella, avokallion sijaitseva mahdollinen röykkiö.	NW	Henrik Asplund	22.4.2009

Kuva 1. Kivivalli vuoren pohjoisosassa, pohjoisluoteesta. (TYA 14:4)

Kuva 2. Kivivalli vuoren pohjoisosassa, lännestä. (TYA 14:8)